

نبود مدیریت، مهمترین ضعف در جنگ با طالبان

محمد رضا هویدا

فصل زمستان و با سرما و برف در راه است. اما افغانستان جنگ های داهی را تجربه می کند. امسال گروه تروریستی جدیدی به نام داعش نیز بر طرف های درگیر در جنگ افغانستان افزوده شده است. این گروه یک خطر جدی برای امنیت افغانستان به شمار می رود. شماری از افراد سابق طالبان و جنگجویان سابق به این گروه پیوسته اند. این گروه در شماری از حملات و آدم ربایی ها دست دارد. داعش به شدت تلاش دارد تا جایگاه مشخصی در جنگ افغانستان برای خود بیابد. داعش از یک سو می خواهد در مقابل دولت بیایستد و اعتباری برای خود بیابد و از سوی دیگر نیز در مقابل طالبان هملا می کند و می خواهد افراد و مناطق طالبان به سوی خود بکشد. جنگ های خونی که بین طالبان و داعش در گرفته است، بر سر تسلط بر منابع و منافع در ولایات و ولسوالی های کشور بوده است.

طالبان نیز با رهبری جدید خود، امسال تحرک بیشتری از خود نشان داده اند. طالبان بر خلاف ویکتور سالهای پیش خود، در نظر او به حمله های منظم بر مناطق و تصرف آنها و نگهداشتن آن روی آورده اند. بحث اصلی بر سر این است که طالبان چگونه می توانند از چنین تحرکی بر خوردار باشند. طالبان اکنون در بسیاری از ولایات افغانستان می جنگند و بسیاری از ولایات دیگر را تهدید می کنند. در حالی که طالبان نمی باید بتوانند به تحرکی این چنین دست بزنند. تحرک سریع طالبان و حمله بر مناطق مختلف، بیشتر از هر چیزی به نبود استراتژی نظامی دولت برمی گردد. بدیهی است که اگر دولت می خواهد طالبان را در شمال کشور نابود سازد، باید با پیروی از استراتژی نظامی دولت با طالبان بجنگد. در این صورت نباید به طالبان اجازه داده شود که با عقب نشینی از یک ولایت، یا ولسوالی بر ولایت یا ولسوالی دیگری حمله کنند.

شکست طالبان در یک ولایت، باید به معنای این باشد که طالبان برای ماهها نتوانند به خود بیایند. طالبان بعد از شکست نباید توان حمله مجدد و با قدرت بیش از پیش بر ولایات و ولسوالی ها را داشته باشند. در حالی که برهکن آن مشهود است. طالبان از یک ولایت عقب نشینی می کنند و با فاصله ای بسیار کم بر همان اهداف سابقه خود با قدرت و توان بیشتری حمله می کنند.

مطالعه نامن شدن شمال کشور کمک می کند که بفهمیم وضعیت دولت در جنگ با طالبان چگونه است. طالبان چند سال است که به سوی شمال در حرکت بوده اند. رسانه های گروهی، احزاب سیاسی، وکلای پارلمان، اجتماعات مردمی و... به صورت مداوم به دولت افغانستان هشدار دادند که شمال افغانستان در حال نامن شدن است. اما طبق معمول مقامات دولتی در ابتدا به طور کلی منکر تهدید طالبان شدند و پس از مدتی اعتراف کردند که طالبان شمال را تهدید می کنند و در نهایت نیز حالت امروری را شاهد هستیم که طالبان با حمله بر مناطق و ولسوالی های شمال کشور گاه پیروز می شوند و گاه شکست می خورند. جنگ افغانستان بیش از هر چیزی نیاز به مدیریت دارد. مطالعه دقیق جنگ نبود مدیریت را در جنگ افغانستان برجسته تر می سازد. تصور اینکه مهمترین وزارت در مبارزه با تروریسم با سرپرست اداره می شود یا با گذشت ماه ها، هنوز دولت هم نتوانسته به فردی را به پارلمان معرفی نماید و رای اعتماد وکلا را بگیرد، نبود مدیریت سالم را به خوبی برملا می سازد. در نبود مدیریت درست و استراتژی کارآمد برای جنگ با طالبان، دولت افغانستان مجبور است به رویکرد دفاعی در مقابل طالبان رو آورد. و طالبان از این ضعف ها بیشترین استفاده را می برند و می خواهند تا رسیدن فصل زمستان مواضع و قدرت خود را مستحکم بسازند.

حکومت افغانستان؛ در دو راهی گفتگوی صلح

علی قادری



از مدتی می تواند دوباره مناطق را مورد حمله قرار دهد و آن را از اختیار حکومت مرکزی خارج سازد.

دوم: مشخص نبود جهت گیری حکومت افغانستان در قبال گروه طالبان باعث شده است که ما قادر به همسویی و همراهی سیاست آمریکا در منطقه نیاشیم. باراک اوباما از نخست وزیر پاکستان نواز شریف افغانستان را از گفتگوی صلح کمک نماید. وقتی حکومت افغانستان سیاست مشخص در قبال گروه طالبان نداشته باشد، چگونه می تواند با سیاست آمریکا در منطقه همسویی نشان دهد. اگر بگوییم که همسویی با سیاست آمریکا در منطقه به سود ما نیست و آمریکا باید سیاست خود را با ما همانند سازد، در نبود سیاست مشخص و تدوین شده آمریکا چگونه خود را با ما هماهنگ سازد و با پاکستان بر اساس سیاست های ما رفتار نماید.

دیگر به صراحت بیان می دارد که برداشت اصلی ما این است که طالبان علاقه مند صلح نیستند. این تناقضی دو پهلو بودن سیاست حکومت باعث شده است که اراده سرکوب و منکوب کردن گروه طالبان از حکومت و نهاد های امنیتی کشور گرفته شود. در هیچ جای کشور پیگرد گروه طالبان از سوی نیرو های امنیتی کشور مشاهده نگردیده است. گروه طالبان ولسوالی و یک ولایت را به دست می گیرد. حکومت و نیرو های امنیتی با راه اندازی حمله تنها آن ها را از ولسوالی ها و ولایت ها پس می راند ولی آن ها را مورد تعقیب و پیگرد قرار نمی دهد. به عبارت دیگر، نیرو های امنیتی و مقامات کشور اراده شورش مجدد را به گروه طالبان می دهد. مورد پیگرد و تعقیب قرار نگرفتن گروه طالبان از سوی نیرو های امنیتی کشور ریشه در سیاست نامعلوم حکومت افغانستان در قبال گروه طالبان دارد. گروه طالبان بعد

اما مشاور امنیت ملی حکومت او در تازه ترین مورد گفته است: «برداشت اصلی ما این است که طالبان علاقه مند صلح نیستند. آنان می خواهند که ما را آزمایش کنند و کسانی که باوردارند طالبان از راه نظامی پیروز می شوند، باید پذیرند که برداشت شان اشتباه است.» وقتی گروه طالبان بر اساس برداشت مقامات بلند پایه حکومتی خواهان صلح نیست، سخن گفتن از صلح و نقض و شکست و... چه معنی و مفهوم را می رساند. آیا ابهام و جهت گیری نامعلوم حکومت منجر به بهبود وضعیت امنیتی کشور می گردد و منجر به تضعیف و یا تقویت گروه های شورش می شود. در نوشتار کنونی تلاش می کنم این مسئله را بررسی کنم.

اول: سخن مقامات حکومت افغانستان در قبال گروه طالبان و پروسه صلح تا اندازه دو پهلو است. از یک طرف سخنان از باز بودن دروازه گفتگوی صلح می زند و از طرف

شورای عالی صلح به عنوان یک نهاد رسمی برای پیش برد گفتگو های صلح در زمان حامد کرزئی، رئیس جمهور پیشین افغانستان تأسیس شد. چندین سال از تأسیس این نهاد رسمی حکومتی می گذرد اما تا اکنون سیاست مشخص نه از سوی این شورا و از نه از طرف حکومت افغانستان در ارتباط با گفتگو و مصالحه با گروه طالبان ارائه نشده است. در دوران ریاست جمهوری حامد کرزئی، بیشترین نیروی حکومت او صرف اتهام و تنش با پاکستان شد. سیاست او هیچ گاه منجر به گفتگوی مستقیم با گروه طالبان نگردید. با روی کار آمدن حکومت جدید در افغانستان پیش رکت های در گفتگوی صلح مشاهده شد. با نزدیکی به اسلام آباد زمینه گفتگوی مستقیم با گروه طالبان فراهم شد و نماینده های حکومت توانست با گروه طالبان به صورت مستقیم دیدار نماید و در مورد دست یابی به صلح گفتگو نماید. در همین، گفتگوی رو در رو دو طرف نشست بعدی را نیز مشخص کرد. اما در این میان، حکومت پاکستان خبر مرگ ملا عمر، رویکرد خود را در قبال گروه علنی نمود. ملا عمر دو سال پیش مرده بود. اعلان با تأخیر بیش از دو سال سبب شد که حکومت افغانستان نسبت به نقش پاکستان بدین مورد و رویکرد دولت پاکستان و اعلان خبر مرگ ملا عمر سبب شد که دور دوم گفتگو میان حکومت افغانستان و گروه طالبان برگزار نگردد. مقامات حکومت افغانستان بارها از تأثیر مرگ ملا عمر بر روند گفتگو های صلح سخن گفته است. اما، سیاست مشخص و تعریف شده در قبال گروه طالبان و آوردن این گروه بر سر میز مذاکره ارائه نشده است. نه تنها سیاست مشخص تعریف نشده است بلکه در مواردی زیادی تناقض دیده می شود.

اگر غنی، رئیس جمهور کشور بارها بیان داشته است که دروازه گفتگو بر روی کسانی که خواهان صلح است، باز است. اشرف غنی به صورت مشخص موضع خود را در قبال گروه طالبان مشخص نکرده است. از سخنان او به صورت ضمنی چنین درک می گردد که او خواهان گفتگوی صلح با گروه

آیا نهادهای موازی ثبات را تحکیم خواهند بخشید؟

عبدالله هروی



تلاش برای توحید ساختن این دیدگاهها و اراده سیاسی و اشتیاق بیشتر در امر با فشاری بر مواضع اعلام شده پیامدهای بسیار ناگوار و بحران آفرینی را بر وضعیت امنیتی کشور بر جای نهاد. در مرحله نخست سبب گردید که اراده و انگیزه های جنجال برانگیز و سوال برانگیز در وزارت خانهها، ولایات و... متوقف ماندن، توزیع تذکره الکترونیکی به عنوان یکی از مهم ترین کارهای بنیادی از نمونه های روشن اختلاف و تقابل در امر تصمیم گیری از سوی رهبران حکومت و وحدت ملی می باشد.

کشور متوقف گردد. به تأخیر افتادن زمان برگزاری انتخابات پارلمانی به دلیل عدم تشکیل کمیسیون اصلاحات انتخاباتی، عدم معرفی وزیر دفاع، تداوم سرپرستی در بسیاری از ولایات و ولسوالی ها، تقرری های جنجال برانگیز و سوال برانگیز در وزارت خانهها، ولایات و... متوقف ماندن، توزیع تذکره الکترونیکی به عنوان یکی از مهم ترین کارهای بنیادی از نمونه های روشن اختلاف و تقابل در امر تصمیم گیری از سوی رهبران حکومت و وحدت ملی می باشد.

مورد سنجش قرار گرفته و در آن رابطه اقدام های مقتضی و لازمی به انجام خواهد رسید. افغانستان با شروع دوره جدید در واقع باید وارد مرحله دولت داری خوب گردد. نفوذ افسراد و جریان های مختلف سیاسی و قلم بندی های کاذب بتدریج کاهش یافته و در نهایت معز گردد.

اما متأسفانه با گذشت هر روز این انتظارها و امیدواری ها رنگ باخته و مردم را از دست یابی به یک اداره پاسخگو و مسئول در برابر کارکردها و سرنوشت جامعه مایوس گردانیده است. این احساس یاس و سرخوردگی مردم بیشتر به عدم شفافیت و قاطعیت و تصمیم گیری مشترک و دقیق سران حکومت و وحدت ملی ارتباط دارد. برخلاف تصور اولیه از همان نخستین روزهای اعلام حکومت جدید، چندگانگی در تصمیم گیری های حکومت وحدت ملی تاکنون در امور مهم کشوری مشاهده شده است. یا به تعبیری رساتر این جمله شیخ اجل حضرت سعدی رحمت الله علیه بیشتر در چگونگی حکومتداری کشور خود را نشان می دهد که «صد درویش در گلبهی بختسبند، دو قسک در اقلیم گنجچند». «باید به صراحت تمام گفت که اغلب چالش های که امروز جامعه ما و حکومت در عرصه های گوناگون به ویژه تأمین امنیت و قوت یافتن مخالفین و متوقف شدن پروژه های ملی معطوف است به چندگانگی در سطح رهبری حکومت. رهبرانی که بدون در نظر داشتن منافع و مناسبت کشور و حساسیت اوضاع یکی تأیید می کند و دیگری مخالفت

با اعلام توافق سیاسی و ایجاد حکومت وحدت ملی امیدواری ها بر آن بود که روند سیاسی کشور نسبت به گذشته بهبود یابد. این امیدواری ها در عرصه حکومتداری خوب و نیز ایجاد انسجام در مراکز تصمیم گیری و عملیاتی و نیز دربار بسیاری از مسایل ملی هماهنگی و راهکارهای دقیق و شفاف بیش از پیش انتظار برده می شد. با تشکیل دولت جدید مردم انتظار داشتند که دیگر همانند گذشته تصمیم گیری ها در قالب و عناوین خود خوانده رئیس جمهوری صورت نخواهد گرفت. حاکمیت قانون و تحکیم نهادهای قانونی تقویت خواهد یافت. توانمندی و ظرفیت حکومت در این راستا افزایش خواهد یافت. اراده سیاسی و تصمیم های اداره و تأمین ثبات با توجه به منافع ملی و حاکمیت قانون و سلطه حکومت

کارتون روز



بدون شرح

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده باز گردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیانگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyaafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسوول: محمد رضا هویدا
سردبیر: حفیظ الله زکی
کاریکاتورست: خالق علی زاده

دبیر این: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسئول وب سایت: غلام عباس اصلا

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

افغانستان The Daily Afghanistan
Outlook AFGHANISTAN
The Leading Print Resource